

BORELIOZA

Piękna, słoneczna pogoda utrzymująca się w tym roku niezwykle długo sprzyja spędzaniu wolnego czasu na łonie przyrody. Musimy jednak pamiętać, że oprócz nas z uroków natury korzystają również stworzenia, które mogą dostarczyć nam masę przykrości i kłopotów. Wychodząc na spacer do parku czy lasu koniecznie należy zabezpieczyć się przed kleszczami, gdyż te niepozorne pajęczaki przenoszą groźne dla człowieka choroby.

ROZMAWIA: **EWA MALARSKA**

ZDJĘCIA: **SŁAWOMIR BRANDT**

Rozmawiamy z dr Adrianą Chełminiak, specjalistką neurologiem z Neurologicznego NZOZ Centrum Leczenia SM Ośrodka Badań Klinicznych im. dr n. med. Hanki Hertmanowskiej w Plewiskach.

Dlaczego neurolog zajmuje się leczeniem boreliozy?

Adriana Chełminiak: Borelioza, obok stwardnienia rozsianego, jest jedną z głównych przyczyn zgłaszania się do ośrodka pacjentów z zaburzeniami neurologicznymi. Jako jedna z infekcji towarzyszących chorym na stwardnienie rozsiane i znacznie wpływających na

skuteczność ich terapii stanowiła wyzwanie, któremu poświęciła mnóstwo czasu i energii w ostatnich latach życia nasza patronka dr Hanka Hertmanowska. Rezultaty swoich obserwacji przedstawiła na corocznej międzynarodowej konferencji ACTRIMS-ECTRIMS Boston 2014. Obecnie, coraz częściej okazuje się, że dolegliwości, które kiedyś utożsamiano z jakąś chorobą - są rezultatem zupełnie innej. Potrzebne jest interdyscyplinarne spojrzenie na pacjenta. Borelioza, zwłaszcza przewlekła, może przyjmować różne postaci. Pacjent często zgłasza się do nas z zupełnie innym podejrzeniem. Bywa też odwrotnie - przychodzi z przekonaniem, że cierpi na neuroboreliozę, a okazuje się, że rozpoznajemy inną jednostkę chorobową.

Skąd bierze się w pacjentach przekonanie, że chorują właśnie na boreliozę?

Wszelkocenna reklama przynosi dobre skutki informacyjne. Dzięki niej sporo osób uświadamia sobie, że - wydawałoby się - nieznaczące dawniej wakacyjne drobne nieprzyjemności jak ukąszenie przez kleszcza, komara czy pająka, może jednak przynieść przykre następstwa, które ujawnią się dopiero po latach. Dobrze, że przywiązujemy większą wagę do swojego zdrowia, bo umniejszanie znaczenia dolegliwości, zalecanie ich domowymi sposobami, czy tak lubiane leczenie się na własną rękę potrafi sprawić, że do lekarza zgłaszamy się dopiero, gdy stan zaawansowania choroby jest już znaczny i dużo trudniej jest z nią walczyć. Dziś pacjenci szukają pomocy w Internecie, wpisują w wyszukiwarkę objawy i już - są przekonani, że znaleźli odpowiedź. Wykonują też szereg badań bez konsultacji z lekarzem. Zdarza się, że trafiają, jednak często, próbując wyręczyć lekarza, czy przyspieszyć rozpoznanie, wydają pieniądze niepotrzebnie. Zachęcam, aby najpierw zgłosić się do lekarza, celem weryfikacji dolegliwości i skierowania na odpowiednie badania.

Czy boreliozą można zarazić się tylko wtedy, gdy ugryzie nas kleszcz?

Niestety nie. Borelioza jest chorobą zakaźną i do zarażenia wystarczą odchody zakażonego nią kleszcza - trzeba zatem pamiętać o higienie. Należy jeszcze wspomnieć o możliwości zarażenia się od osoby będącej jej (najczęściej zupełnie tego nieświadomym) nosicielem - choroba przenosi się również przez błony śluzowe, zatem gdy jeden z partnerów choruje, wskazane jest również zbadanie drugiego.

Czy to prawda, że borelioza może spowodować zmiany w mózgu?

Tak. Lista powikłań - skutków boreliozy - jest długa. Choroba może wywołać np. zapalenie mięśnia sercowego, zająć stawy, zwłaszcza nadgarstkowe, łokciowe czy kolanowe. Może też spowodować przewlekłe, postępujące zapalenie mózgu i rdzenia.

Kiedy zgłosić się do lekarza?

W przypadku wykrycia kleszcza, usunięcia go, czy nawet podejrzenia ugryzienia przez kleszcza, trzeba zgłosić się do naszego ośrodka, poddać badaniu, diagnostyce i być może po niej - leczeniu. Jeśli jest konieczna terapia - im szybciej ją zaczniemy, tym będzie krótsza i da większą szansę na zminimalizowanie szkód dla organizmu. Natomiast, jeśli nie pamiętamy ugryzienia kleszcza, a pojawiają się dolegliwości ze strony układu nerwowego czy mięśniowego - niewyjaśnione bóle i zawroty głowy, szybkie męczenie się, zaburzenia czucia lub widzenia, a nawet zaburzenia nastroju - również warto zgłosić się do nas. Wspólnie zastanowimy się nad przyczynami i spróbujemy znaleźć ich źródło oraz rozwiązanie.

Fora internetowe aż huczą od dywagacji na temat różnych metod leczenia. Ich uczestnicy dają sobie rozmaite rady. Jakimi metodami Państwo leczycie swoich pacjentów?

Decyzję o podjęciu i sposobie leczenia zawsze podejmujemy razem z pacjentem, biorąc pod uwagę przede wszystkim stan jego zdrowia, ewentualne choroby towarzyszące, tryb życia. Przedstawiamy różne możliwości, mówiąc wprost o ich zaletach i wadach czy przewidywanej długości leczenia. Wspólnie wybieramy terapię tak, aby była dla pacjenta skuteczna, ale jak najmniej uciążliwa.

Czy trzeba mieć do Państwa skierowanie?

Nie potrzeba, jesteśmy jednostką prywatną. ■

NEUROLOGICZNY NZOZ CENTRUM LECZENIA SM OŚRODEK BADAŃ KLINICZNYCH IM. DR N. MED. HANKI HERTMANOWSKIEJ

Witostaw Cieślak
62-064 Plewiska k. Poznania, ul. Fabianowska 40
tel. 61 863 00 68 – rejestracja telefoniczna
w godz. 10:00 – 16:00
kom. 506 444 900 w godz. 10:00 – 16:00
neurologiczny.nzoz@gmail.com
www.hertmanowska.pl
